

Thema: 'zorgvuldig met elkaar omgaan'

Bijbelgedeelten: 2 Sam. 12: 1 – 7; 2 Sam. 14: 1 – 14; Marc.12:13 – 17

Inleidend gesprek

Zorgvuldig met elkaar omgaan, wat betekent dat?

Bijvoorbeeld als het gaat om dingen die verkeerd gaan, met betrekking tot de waarheid.

- *Iemand vertelt een heel stoer verhaal over wat hij allemaal gepresteerd heeft en hoe blij mensen met hem zijn... en er is niets van waar...*
- *Iemand vertelt je, dat hij zijn zoon de deur heeft uitgezet, omdat hij ontdekte dat zijn zoon een relatie had met een getrouwde vrouw.*
- *En wat te denken van de politiek? Wie heeft de waarheid in pacht?*

De waarheid zeggen en zorgvuldigheid: hoe verhouden die zich tot elkaar?

- *Iemand de waarheid zeggen..*
- *Iemand sparen...*
- *Zoveel argumenten bedenken, dat het wel waar moet zijn, tegen elk gevoel in...*

Of, gaat het om meer? Is misschien ook de waardigheid van de ander in het geding?

Achter 'iemand de waarheid zeggen', zit ook vaak een oordeel: 'ik heb gelijk en jij niet!'

Dat speelt ook wel een rol in discussie over het geloof: 'elkaar de waarheid vertellen!'

In de bijbel vinden we ook verhalen rondom de waarheid.

De waarheid in het leven.

De waarheid van God.

Er zijn voorbeelden in het Oude testament, maar ook in het Nieuwe.

Misschien gaat het daarbij wel niet in de eerste plaats om de waarheid voor of van de ander, maar om die van of voor jezelf.

We zullen zien...

Overdenking

Zorgvuldig met elkaar omgaan...

De waarheid onder ogen komen...

Hoe werkt dat precies?

We kijken eerst naar twee voorbeeld uit het Oude testament over David:

David en Natan (2 Sam. 12: 1 – 7)

David had zijn keuzes gemaakt in het leven.

Keuzes, voor zijn gevoel, als knecht van God.

Keuzes, die passen bij zijn functie, zijn persoon, zijn behoeftes en zijn mogelijkheden.

In zijn algemeenheid doen zijn keuzes heen stof opwaaien. Het gaat niet ten koste van zijn godsdienstig gedrag. Het past bij verwachtingen, die mensen van een koning hebben.

Het is zijn wereld, zijn waarheid. En toch...

Natan bezoekt hem met een missie van God.

Waaruit bestaat die missie precies?

1. David de waarheid vertellen?

Dat past wel bij het optreden van een profeet. Daar zijn genoeg voorbeelden van. Stel, hij had hem rechtstreeks aangesproken: overspel, 10 geboden.

Dan was het een steekspel van argumenten geworden. Over rechten, bevoegdheden en over de mug waar een olifant van gemaakt wordt. Dan had er wel een confrontatie plaatsgevonden tussen David en God (10 geboden), maar niet tussen David en zichzelf. We kennen dan het schema: beschuldiging, verdediging, schuld, straf, offer, vergeving: het tempelritueel.

Eigenlijk vinden we dat schema door de kerkgeschiedenis heen steeds weer terugkeren.

De vraag is dan: zou David dan **zelf** wel ingezien hebben, wat hij gedaan had?

2. David de kans geven zelf de waarheid onder ogen te komen.

Via het verhaal, dat Natan vertelt, krijgt David de ruimte om in te stappen in het verhaal. Het is dan niet bedreigend voor hem, want het gaat over iemand anders. Natan en hij kijken als het ware vanaf dezelfde kant van het verhaal.

En... op dat moment wijst Natan: 'kijk, jij bent die man!' En dan ziet David zichzelf in het verhaal.

De schok: ik zit naar mezelf te kijken! En dan kan hij niet meer terug.

Wat er gebeurt, is dat David (met zijn eigen verhaal) ontdekt waar **hij** staat in het grote Verhaal van God. **De** waarheid wordt **zijn** waarheid.

Hij komt **zijn** waarheid tegen in het grotere verhaal van mensen en van God.

De waarheid komt aan het licht via de herkenning (het *'inzien'*) en niet via het oordeel.

Niet de waarheid van de argumenten, maar van je leven, van jezelf en van jouw plaats in het grote Verhaal. Daar kun je niet omheen...!

Zorgvuldig omgaan is dus zoeken naar een manier om in dat grotere verhaal terecht te komen, waar de ontdekking gedaan kan worden, met behoud van je eigen waarde. Het nemen van de hobbel om in dat verhaal terecht te komen gaat vaak via een verhaaltje, gelijkenis of voorbeeld.

Het tweede verhaal gaat over Joab en David. (2 Sam. 14: 1 – 14)

Joab zoekt een manier om David met zijn zoon Absalom te verzoenen. De waarheid is, dat David een oordeel heeft over zijn zoon Absalom, die zijn broer Amnon vermoord heeft (overigens om reden van incest met zijn zuster Tamar). Naast het oordeel is er ook verdriet bij David. Hij zit vast...

Joab bedenkt een verhaal van een weduwe met haar 2 zonen.

We komen uit bij een variant op het Kain en Abel verhaal. Daarbij staat het voortbestaan van de mensheid op het spel. En dan vindt de ontdekking plaats, de herkenning bij David: 'het gaat over mij!' Het voortbestaan van het koningschap staat op het spel.

Met de prachtige uitspraak: 'water dat wegvloeit, als het niet opgevangen wordt. Leven, dat verloren gaat, als je de waarde ervan niet kunt of wilt schatten.'

Tot slot een **voorbeeld uit het Nieuwe Testament**.

Het gaat over **waarheid rondom het belasting betalen: aan de keizer of aan God?**

Jezus verschuift het accent in die vraag naar de mens zelf. Er wordt een politiek antwoord verwacht op het niveau van argumenten, met een beroep op de waarheid van God/Jezus. Een prachtige one-liner komt er van Hem:

'geef aan de Keizer wat des Keizers is en Gode wat van God is!'

Met overigens door de eeuwen heen verschillende interpretaties, al naar gelang de gewenste opvatting.
Je zou het ook kunnen zien als een spiegelverhaal: twee verhalen die de mensen worden voorgehouden, om te kijken waar ze zelf staan...

Zie je daar eens staan, met dat muntstuk in je hand...!

Aan de ene kant zie je het verhaal van de keizer, van machtsmaterie, bezit en ego ('de hardwerkende Israëliet!')

En kijk eens naar jezelf en naar het verhaal van God over vrede, gerechtigheid en liefde...
Wat zie je?

Waar sta jijzelf? Ga je gang...!

Jezus maakt er een ontmoetingsverhaal van.

Het gaat dan niet meer om de waarheid van/in het geld, maar van/in de mens...!

Zo benadert God ons via een verhaal (*'zonder gelijkenissen sprak Hij niet'*), met de uitnodiging: 'stap in en open je ogen voor de plek, waar jij staat, in het grote verhaal van God'.

Zo benadert God ons via het verhaal van Jezus – veertigdagen tijd – tot de ontdekking: 'zie de mens...!'

De waarheid krijgt pas betekenis als je het zelf onder ogen komt...

God, die ons in onze waarde laat en ons de kans geeft om het zelf ontdekken.

Wij, die uitgenodigd worden om zo ook met elkaar om te gaan. Niet via het oordeel, maar via de ontmoeting, via ons eigen verhaal, om zo ook de ander in zijn waarde te laten.

Dat is zorgvuldigheid!